

Nelogičan i štetan uslov u nabavci usluga prigradskog prevoza

Transparentnost Srbija je, u svojstvu građanskog nadzornika, **uložila zahtev za zaštitu prava** osporavajući jedan od postavljenih uslova za ponuđače koji će u narednih deset godina prevoziti stanovnike dela prigradskih naselja Beograda - tzv. "potez 500". (<https://goo.gl/U9699P>) Zahtev je podnet pošto **gradski sekretarijat za saobraćaj, posle nekoliko upita i predloga nije izmenio konkursnu dokumentaciju u delu koji smatramo da ne služi svrsi ove nabavke, a da može doneti štetu kroz smanjenje konkurencije.**

Naime, kao eliminacioni uslov pred prevoziocima je postavljeno i to da raspolažu sa najmanje 55 autobusa starih do tri godine. S druge strane, za naručioca je prihvatljivo da tokom realizacije ugovora prevoz vrše autobusi starosti do 13 godina, bilo da se to čini uključivanjem zamenskih vozila ili tako što će "početni" autobusi sa početka primene ugovora ostariti do te granice. Postavljanjem takvog uslova su iz nadmetanja isključene firme koje trenutno imaju dovoljan broj autobusa starih između 3 i 13 godina, umesto da se obavežu da vozni park periodično obnove tokom trajanja ugovora ako dobiju posao.

Uslov nije u skladu sa ciljem ugovora (prevoz putnika po određenim standardima kvaliteta). Nije moguće naći razumno objašnjenje zbog čega bi naručilac postavio kao uslov bez koga se ne može da u 2018. godini putnike prevoze trogodišnji, a da u 2027. to čine trinaestogodišnji autobusi. Jedino logično bi bilo da je maksimalna starost autobusa koji će prevoziti putnike postavljena jednako, kako na početku, tako i tokom trajanja ugovora. U skladu sa time, naručioci bi onda tokom trajanja ugovora obnavljali svoj vozni park (ne moraju istim autobusima da vrše prevoz svih deset godina). U dopisima i u zahtevu za zaštitu prava smo ukazali na to da bi Republika Srbija ili Grad Beograd trebalo da usvoje pravila u pogledu starosti vozila koja mogu obavljati prevoz putnika, umesto da naručioci proizvoljno postavljaju takve uslove u budućim nabavkama. Inače, prema zvaničnim podacima, prosečna starost vozila GSP Beograd je blizu deset godina.

Iako gradski sekretarijat navodi da u registru vozila privatnih prevoznika postoji oko 260 autobusa "28% od preko 900" koji ispunjavaju tražene uslove, te da je moguća i konkurencija iz inostranstva, sa razlogom se može očekivati da će dodatni uslov umanjiti broj firmi koje se nadmeću, što se može negativno odraziti i na krajnju cenu. Pored toga, evidencija koju poseduje Grad obuhvata i autobuse koji su već u upotrebi, tako da ne može da bude osnov za zaključivanje da će postojati konkurencija.

Podsećamo da je glavni problem javnih nabavki i javno-privatnih partnerstava u Srbiji upravo mala konkurencija. Na osnovu pitanja koja su postavljala pojedina zainteresovana lica tokom postupka, a koja su objavljena na Portalu javnih nabavki, može se zaključiti da postoje firme koje bi se javile ukoliko bude promenjen ovaj diskriminatoran uslov.

Inače, prema objavljenim podacima maksimalna sredstva koja će biti isplaćena privatnim prevoziocima po osnovu ovog ugovora **u desetogodišnjem periodu iznose 11.328.750.000 dinara, odnosno oko 95 miliona evra.** Prema ranije objavljenim informacijama¹, razlog za ulazak u ovu vrstu aranžmana jeste to što „JKP GSP "Beograd" ne može svojim prevoznim kapacitetima da zadovolji potrebe za prevozom putnika na teritoriji grada na linijama na

¹<http://www.blic.rs/vesti/beograd/gsp-posustaje-privatnici-preuzimaju-jos-14-linija/khfrjq8>

kojima im je poveren prevoz“, pa je odobreno javno-privatno partnerstvo. Istovremeno, mediji su ukazali na zbunjujuću okolnost da je Grad pripremao slično partnerstvo za surčinske linije ("potez 600") i da je nakon što je već doneo odluku o dodeli ugovora usledila iznenadna odluka o obustavi postupka, a kao razlog je navedena kupovina novih zglobnih autobusa GSP-a.

Naručilac nije prihvatio da otkloni nelogične i štetne delove uslove ni nakon što smo uložili zahtev za zaštitu prava, pa je postupak nastavljen pred Republičkom komisijom za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki. Na izjašnjenje Gradskog sekretarijata smo odgovorili dopisom i u toj fazi postupka.² Prema Zakonu o javnim nabavkama Republička komisija za zaštitu prava je već trebalo da odluči u ovom slučaju u roku od 20 dana od dana dostavljanja kompletne dokumentacije, odnosno, prema podacima kojima raspolažemo, do 4. oktobra 2017.

Transparentnost Srbija

Beograd, 11. oktobar 2017.

²http://www.transparentnost.org.rs/images/stories/inicijativeianalize/prigradskiprevoz/Komentar_odgovora_na_zahtev.pdf